

ส่วนที่ 3

ฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน

13. ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ

บริษัท สามารถ ไอ-โมบาย จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

ตารางสรุปงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม

(หน่วย: ล้านบาท)

รายการ	2557	2558	2559
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	140	149	119
ลูกหนี้การค้าสุทธิ	5,941	7,066	5,681
สินค้าคงเหลือ	2,516	863	461
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์สุทธิ	760	780	700
สินทรัพย์รวม	10,638	9,994	7,974
เงินเบิกเกินบัญชี และเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน	5,625	5,661	4,730
เจ้าหนี้การค้า	1,173	497	113
หนี้สินรวม	7,218	6,764	5,458
ทุนจดทะเบียนและชำระแล้ว	440	440	440
กำไรสะสม	1,703	1,535	817
ส่วนของผู้ถือหุ้นส่วนน้อย	92	111	120
ส่วนของผู้ถือหุ้น	3,420	3,230	2,516
รายได้จากการขายสินค้าและบริการ	12,370	7,730	3,366
รายได้ค่าสนับสนุนการขาย	29	28	19
รายได้รวม	12,494	7,799	3,461
ต้นทุนขาย	9,743	6,183	3,050
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารและค่าใช้จ่ายอื่น	1,806	1,360	1,067
ค่าใช้จ่ายทางการเงิน	142	206	182
กำไร(ขาดทุน) สุทธิ	710	37	(720)
กำไร(ขาดทุน) ต่อหุ้น (บาท/หุ้น)	0.162	0.008	(0.164)
เงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมดำเนินงาน	(2,586)	230	759
เงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมลงทุน	(324)	(80)	5
เงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมจัดหาเงิน	2,631	(160)	(787)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ	(271)	10	(30)
มูลค่าที่ตราไว้ต่อหุ้น (บาท/หุ้น)	0.10	0.10	0.10
จำนวนหุ้นสามัญปลายงวด ⁽¹⁾ (ล้านหุ้น)	4,400.25	4,400.25	4,400.25
จำนวนหุ้นถ้วเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก ⁽¹⁾ (ล้านหุ้น)	4,393.75	4,400.25	4,400.25
มูลค่าหุ้นตามบัญชี (บาท/หุ้น)	0.78	0.73	0.57
เงินปันผลต่อหุ้น (บาท/หุ้น)	0.090	0.015	-

หมายเหตุ ⁽¹⁾ ในระหว่างปี 2557 บริษัทได้เพิ่มทุนชำระแล้วจากการใช้สิทธิตามใบสำคัญแสดงสิทธิของกรรมการบริษัท และพนักงานของบริษัท และบริษัทย่อย

บริษัท สามารท ไอ-โมบาย จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
 ตารางแสดงอัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ
 สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม

อัตราส่วนทางการเงิน	2557	2558	2559
อัตราส่วนสภาพคล่อง			
อัตราส่วนสภาพคล่อง (เท่า)	1.31	1.30	1.31
อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว ⁽¹⁾ (เท่า)	0.87	1.09	1.14
อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด (เท่า)	(0.46)	0.03	0.13
อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า (เท่า)	2.58	1.19	0.53
ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย (วัน)	140	303	682
อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ (เท่า)	4.65	3.66	4.61
ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย (วัน)	78	99	79
อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้ (เท่า)	7.75	7.41	10.01
ระยะเวลาชำระหนี้ (วัน)	47	49	36
วงจรเงินสด (วัน)	171	353	725
อัตราส่วนแสดงความสามารถในการหาทำไร			
อัตรากำไรขั้นต้น ⁽²⁾ (%)	21.42	20.30	9.90
อัตรากำไรจากการดำเนินงาน ⁽³⁾ (%)	6.47	0.64	(24.77)
อัตรากำไรอื่น (%)	0.76	0.52	2.18
อัตราส่วนเงินสดต่อการทำทำไร (%)	(322.08)	479.24	(90.52)
อัตรากำไรสุทธิ (%)	5.69	0.48	(20.79)
อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น (%)	21.93	1.15	(26.09)
อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน			
อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (%)	7.93	0.36	(8.01)
อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร (%)	128.66	31.87	(72.19)
อัตราส่วนการหมุนเวียนของสินทรัพย์ (เท่า)	1.39	0.76	0.39
อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน			
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนผู้ถือหุ้น (เท่า)	2.11	2.09	2.17
อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย ⁽⁴⁾ (เท่า)	9.64	2.42	(2.63)
อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน ⁽⁴⁾ (เท่า)	1.06	0.81	(1.21)
อัตราการจ่ายเงินปันผล (%)	55.56	177.61	-

หมายเหตุ

- (1) รวมเงินฝากธนาคารที่มีระยะค้ำประกัน
- (2) รายได้ในการคำนวณกำไรขั้นต้นรวมรายได้จากค่าสนับสนุนการขาย
- (3) กำไรจากการดำเนินงานหมายถึงกำไรก่อนภาษี และส่วนของผู้ถือหุ้นส่วนน้อย
- (4) ใช้กำไรก่อนดอกเบี้ยจ่าย ภาษีเงินได้ ส่วนของผู้ถือหุ้นส่วนน้อย และค่าเสื่อมราคาแทนกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน

14. การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ

ภาพรวมของการดำเนินงาน

บริษัทและบริษัทย่อยมีรายได้รวม 3,461 ล้านบาท ลดลงจากปี 2558 จำนวน 4,338 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 55.62 จากภาวะการชะลอตัวของตลาดโทรศัพท์เคลื่อนที่ รวมถึงการแข่งขันที่สูงขึ้น อีกทั้งการทำแคมเปญลดราคาในการจำหน่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่เพื่อรักษฐานลูกค้าของผู้ให้บริการ โครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ซึ่งส่งผลกระทบต่อโดยตรงยอดขายของบริษัทในช่วงปีที่ผ่านมา นอกจากนี้ สายธุรกิจ Non-Mobile มีรายได้ลดลงจากธุรกิจการให้บริการข้อมูลข่าวสาร และข้อมูลด้านกีฬาอย่างไรก็ดีรายได้จากธุรกิจรายการโทรทัศน์ปรับตัวเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีก่อน

บริษัทและบริษัทย่อยขาดทุนจากการดำเนินงาน 838 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 888 ล้านบาท จากปี 2558 อัตรากำไรจากการดำเนินงานในปี 2559 อยู่ที่ร้อยละ (24.77) เป็นผลมาจากการปรับตัวลดลงของอัตรากำไรขั้นต้นและสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารรวมค่าใช้จ่ายอื่นและค่าใช้จ่ายทางการเงินต่อรายได้มีสัดส่วนที่สูงเมื่อเทียบกับปีก่อน ทั้งนี้บริษัทและบริษัทย่อยขาดทุนสุทธิในปี 2559 รวม 720 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวน 757 ล้านบาท

ผลการดำเนินงานของบริษัท และบริษัทย่อย

รายได้จากการขายและบริการ และกำไรขั้นต้น

(หน่วย : ล้านบาท)

	สายธุรกิจ Mobile		สายธุรกิจ Non-Mobile		รวม	
	2559	2558	2559	2558	2559	2558
รายได้จากการขายและบริการ	2,555	6,865	811	865	3,366	7,730
รายได้จากค่าสนับสนุนการขาย	19	28	-	-	19	28
ต้นทุนขาย	(2,419)	(5,550)	(631)	(633)	(3,050)	(6,183)
กำไรขั้นต้น	155	1,343	180	232	335	1,575
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร และค่าใช้จ่ายอื่น					(1,067)	(1,360)
รายได้อื่น					75	41
ค่าใช้จ่ายทางการเงิน					(182)	(206)
ภาษีเงินได้นิติบุคคล					127	8
ส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม ของบริษัทย่อย					(8)	(21)
กำไรสุทธิ					(720)	37

สายธุรกิจ Mobile

บริษัทและบริษัทย่อยมีรายได้จากการขายและบริการ รวมรายได้ค่าสนับสนุนการขายจากสายธุรกิจ Mobile จำนวน 2,555 ล้านบาท ลดลงจากปี 2558 จำนวน 4,310 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 62.78 จากการลดลงของยอดขายและราคาขายเฉลี่ยต่อเครื่องของโทรศัพท์เคลื่อนที่ i-mobile ในช่วงเวลาดังกล่าว บริษัทมีกำไรขั้นต้นลดลง 1,188 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 88.41 ตามการลดลงของรายได้และอัตรากำไรขั้นต้น

สายธุรกิจ Non-Mobile

บริษัทและบริษัทย่อยมีรายได้จากสายธุรกิจ Non-Mobile จำนวน 811 ล้านบาท ลดลงจากปี 2558 จำนวน 54 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 6.24 ส่วนใหญ่เป็นผลมาจากการลดลงของรายได้ธุรกิจการให้บริการข้อมูลข่าวสาร และข้อมูลด้านกีฬา อย่างไรก็ตามรายได้จากธุรกิจรายการโทรทัศน์ (ส่วนงานรับจ้างถ่ายทอดสด) เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีก่อน บริษัทมีกำไรขั้นต้น 180 ล้านบาท ลดลง 52 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 22.56 และอัตรากำไรขั้นต้นอยู่ที่ร้อยละ 22.13 ลดลงจากร้อยละ 26.77 ในปี 2558

รายได้อื่น

บริษัทและบริษัทย่อยมีรายได้อื่นรวม 75 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 2.18 ของรายได้รวม เพิ่มขึ้นจากปี 2558 จำนวน 34 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 85.91 โดยส่วนใหญ่เป็นกำไรจากการจำหน่ายเงินลงทุนในบริษัทย่อยของบริษัท

ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารและค่าใช้จ่ายอื่น

บริษัทและบริษัทย่อยมีค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารรวมค่าใช้จ่ายอื่น 1,067 ล้านบาท ลดลงจากปี 2558 จำนวน 293 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 21.56 โดยส่วนใหญ่เกิดจากการลดลงของค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับการขาย ได้แก่ค่าใช้จ่ายทางการตลาด และค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการบริการหลังการขายซึ่งเป็นไปตามรายได้ที่ลดลงเมื่อเทียบกับปีก่อน

ค่าใช้จ่ายทางการเงิน

บริษัทและบริษัทย่อยมีค่าใช้จ่ายทางการเงินรวม 182 ล้านบาท ลดลงจากปี 2558 จำนวน 24 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 11.41 จากการลดลงของเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงินตามความต้องการเงินทุนหมุนเวียนของบริษัทที่ลดลง และการชำระคืนเงินกู้ยืมที่ครบกำหนด

ภาษีเงินได้

บริษัทและบริษัทย่อยมีรายได้ภาษีเงินได้รวม 127 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวน 119 ล้านบาท ซึ่งส่วนใหญ่มาจากผลประโยชน์จากภาษีเงินได้รอตัดบัญชีที่บริษัทได้รับในปี 2559

ฐานะทางการเงิน**สินทรัพย์**

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทและบริษัทย่อยมีสินทรัพย์รวม 7,974 ล้านบาท ลดลงจากสิ้นปี 2558 จำนวน 2,020 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 20.21 ส่วนใหญ่มาจากการลดลงของลูกหนี้การค้าและสินค้าคงเหลือ ตามการชะลอตัวของยอดขายโทรศัพท์เคลื่อนที่ในปี 2559 ทั้งนี้สัดส่วนลูกหนี้การค้าและสินค้าคงเหลือคิดเป็นร้อยละ 71.24 และ ร้อยละ 5.79 ของสินทรัพย์รวมตามลำดับ

บริษัทและบริษัทย่อยมีสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน 1,218 ล้านบาทลดลงจากสิ้นปี 2558 จำนวน 39 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 3.13 และคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 15.28 ของสินทรัพย์รวม โดยส่วนใหญ่อยู่ในรูปของอุปกรณ์คิดเป็นร้อยละ 8.78 ของสินทรัพย์รวม อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ลดลงจากร้อยละ 0.36 มาเป็นร้อยละ (8.01) ในปี 2559

ลูกหนี้การค้า

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทและบริษัทย่อยมีลูกหนี้การค้าสุทธิ 5,681 ล้านบาท ลดลงอย่างมากจากสิ้นปี 2558 จำนวน 1,385 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 19.59 บริษัทมีนโยบายการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญจากลูกหนี้การค้า โดยประมาณจากจำนวนหนี้ที่อาจเรียกเก็บเงินจากลูกหนี้ไม่ได้ ซึ่งอาศัยประสบการณ์การเก็บเงินในอดีต การวิเคราะห์ลูกหนี้ และพิจารณาสถานะปัจจุบันของลูกหนี้ดังกล่าว ณ วันที่ในงบดุล

สินค้าคงเหลือ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทและบริษัทย่อยมีสินค้าคงเหลือสุทธิ 461 ล้านบาท ลดลงจากสิ้นปี 2558 จำนวน 402 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 46.56 โดยส่วนใหญ่เป็นการลดลงของสินค้าสำเร็จรูปและวัสดุสิ้นเปลืองของธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่ตามการชะลอตัวของยอดขายในปี 2559 สำหรับการตั้งค่าเผื่อสินค้าเสื่อมสภาพ ล้าสมัย และเคลื่อนไหวช้าเป็นไปตามนโยบายของบริษัท ซึ่งไม่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญเมื่อเทียบกับปี 2558 โดยบริษัทมีการตั้งค่าเผื่อสินค้าเสื่อมสภาพ ล้าสมัย และเคลื่อนไหวช้าในปี 2559 เพิ่มขึ้น 251 ล้านบาท ระยะเวลาการขายสินค้าเฉลี่ยปรับตัวลดลงจาก 99 วัน ในปี 2558 เป็น 79 วัน

สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทและบริษัทย่อยมีสินทรัพย์หมุนเวียนอื่นจำนวน 249 ล้านบาท ลดลงจากสิ้นปี 2558 จำนวน 78 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 23.75 โดยส่วนใหญ่เป็นการลดลงของเงินจ่ายล่วงหน้าค่าสินค้าและค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทและบริษัทย่อยมีสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนจำนวน 1,218 ล้านบาท ลดลงจากสิ้นปี 2558 จำนวน 39 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 3.13 ส่วนใหญ่เป็นการลดลงของเงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขาย

สภาพคล่อง

บริษัทและบริษัทย่อยมีเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 จำนวน 119 ล้านบาท ลดลงจากสิ้นปี 2558 จำนวน 30 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 20.33 โดยมีรายละเอียดของแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินสดดังนี้

- เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน 759 ล้านบาท ส่วนใหญ่เกิดจากการลดลงของลูกหนี้การค้าและสินค้าคงเหลือ ซึ่งลดลงตามการชะลอตัวของยอดขายโทรศัพท์เคลื่อนที่ และเงินรับชำระหนี้จากลูกหนี้การค้า
- เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมลงทุน 5 ล้านบาท ส่วนใหญ่เกิดจากการจำหน่ายเงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขาย โดยบริษัทยังคงมีการลงทุนซื้ออุปกรณ์เพื่อสนับสนุนการขยายธุรกิจของบริษัทในปี 2559
- เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงิน 787 ล้านบาท ส่วนใหญ่เกิดจากการจ่ายเงินกู้ยืมระยะสั้นที่ครบกำหนด โดยบริษัทไม่มีการจ่ายเงินปันผลในปี 2559

เมื่อเทียบกับปี 2558 บริษัทและบริษัทย่อยมีอัตราส่วนสภาพคล่อง เพิ่มขึ้นจาก 1.30 เท่า เป็น 1.31 เท่า อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว เพิ่มขึ้นจาก 1.09 เท่า เป็น 1.14 เท่า และอัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด เพิ่มขึ้นจาก 0.03 เท่า เป็น 0.13 เท่า

แหล่งที่มาของเงินทุน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทและบริษัทย่อยมีส่วนของผู้ถือหุ้นรวม 2,516 ล้านบาท ลดลงจากสิ้นปี 2558 จำนวน 714 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 22.09 ทั้งนี้ในปี 2559 มีผลขาดทุนสุทธิจำนวน 720 ล้านบาท

หนี้สินรวมของบริษัทและบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 เท่ากับ 5,458 ล้านบาท ลดลงจากสิ้นปี 2558 จำนวน 1,306 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 19.31 ทั้งนี้หนี้สินรวมประกอบด้วยหนี้สินหมุนเวียน 5,172 ล้านบาท และหนี้สินไม่หมุนเวียน 286 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 64.86 และ 3.58 ของสินทรัพย์รวมตามลำดับ โดยมีรายละเอียดของหนี้สินที่สำคัญดังนี้

- เงินเบิกเกินบัญชี และเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินรวม 4,730 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 86.66 ของหนี้สินรวม หรือร้อยละ 59.31 ของสินทรัพย์รวม ลดลงอย่างมากจากสิ้นปี 2558 จำนวน 931 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 16.45
- เจ้าหนี้การค้า และเจ้าหนี้อื่น 497 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 9.11 ของหนี้สินรวม หรือร้อยละ 6.24 ของสินทรัพย์รวม ลดลงจากสิ้นปี 2558 จำนวน 480 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 49.12

จากหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้นตามรายละเอียดข้างต้น ส่งผลให้อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทปรับตัวขึ้นจาก 2.09 เท่า เป็น 2.17 เท่าในปี 2559